

تقریب تاریخ

معراج پیامبر اسلام (ص)
(سال دوازدهم بعثت)

بنا به روایتی، پیامبر گرامی اسلام، در شب هفدهم ماه رمضان سال دوازدهم بعثت به امر خداوند از مکه به بیت‌القدس سسیر کرد و به آسمان‌ها عروج کرد. در اولین آیه از سوره اسراء، این معجزه بزرگ، توصیف شده است. با توجه به این آیه و سخنان حضرت محمد(ص)، ایشان با معراج با بسیاری از اسرار الهی، رموز جهان آفرینش و سرنوشت انسان‌ها در جهان دیگر آشنا شدند. مرکب پیامبر در این سفر آسمانی براق نام داشت و جبرئیل، فرشته بزرگ خداوند، با آن حضرت همسفر بود و دیدنی‌های عالم بالا و ملکوت و فرشتگان آسمان و بهشت و جهنم را به پیامبر نشان داد. این حادثه از معجزات بزرگ پیامبر گرامی اسلام به شمار می‌رود و حاکی از جایگاه رفیع ایشان است. ■■

تبعید علمای بزرگ شیعه از عراق به ایران (۱۳۰۲ق)

پس از پایان جنگ اول جهانی و تسلط انگلستان بر امور کشور عراق، علمای نجف طی فتوایی، حضور آنان را محکوم کرده و علیه انتخابات فرمایشی عراق که تحت نظر انگلیس بود، احکامی صادر کردند. این عمل آنان با خشم مقامات انگلیسی مواجه شد از این رو با اصرار استعمارگران، حاکمان عراق دستور تبعید علمای بین‌النهرین به ایران را صادر کردند. آیات عظام سیدابوالحسن اصفهانی، میرزااحسین نائینی و ۳۰ تن دیگر از بزرگان دینی، از جمله علمای تبعید شده بودند. این تبعید، واکنش شدید علمای ایران را دربرداشت و تجمعات اعتراض آمیزی در تهران و شهرستان‌ها برپا شد. پس از مدتی علمای تبعیدی وارد قم شده و مورد استقبال گرم مردم و روحانیون قرار گرفتند. دولت ایران به این‌تک‌حرم‌ت نسبت به فقها اعتراض کرد و از دولت عراق خواست به هر نحو ممکن، از آنان اعاده حیثیت شود. در نتیجه، حکومت عراق، نمایندگان ویژه‌ای را به تهران فرستاد تا درباره بازگشت آقایان مراجع مذاکره کنند و قرار شد هر کدام که مایل بودند بدون قید و شرط به عراق بازگردند. سرانجام این بازگشت به وضع آبرومندی انجام گرفت. ■■

روز ملی و استقلال ایالات متحده آمریکا از انگلستان (۱۷۷۶م)

کشور جمهوری فدرال ایالات متحده آمریکا یا ۳۶۴۳۳۹ کیلومترمربع وسعت در قاره آمریکای شمالی و در کنارقیانوس آرام و اطلس قرار دارد. پایتخت آمریکا، واشنگتن دی‌سی و شهرهای مهم آن، نیویورک، لس‌آنجلس، شیکاگو، دیترویت و فیладельیا است. جمعیت آمریکاس حدود ۲۷۸ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر است. پس‌بینی می‌شود جمعیت آمریکا تا سال ۲۰۲۵ در حدود ۳۴۶ میلیون نفر شود. واحد پول این کشور دلار و زبان رسمی آنها انگلیسی است. سرزمین آمریکا طی هزاران سال، محل زندگی سرخپوستان بود تا اینکه پس از کشف این سرزمین در اواخر قرن پانزدهم، کشورهای مختلف اروپایی هر کدام قسمتی از آمریکا را تصرف کردند. از اوایل قرن هجدهم، نهضت استقلال‌طلبی در آمریکا آغاز شد و مهاجرنشینان با کمک نیروهای انگلیسی، سربازان فرانسوی را از آمریکا بیرون راندند. پس از این پیروزی، مهاجران به مخالفت با انگلیسی‌ها برخاسته و در سال ۱۷۷۵م جنگ دو طرف آغاز شد. این جنگ به‌رغم اعلام استقلال آمریکا در ۴ جولای ۱۷۷۶م همچنان ادامه یافت تا اینکه در سال ۱۷۸۱ به شکست انگلیس و استقلال نهایی آمریکا منجر شد. پس از آنکه با اتحاد میان ۱۳ ایالت مهاجرنشین، کشور ایالات متحده آمریکا پا به عرصه جغرافیای سیاسی گذاشت، دستیابی و تسلط بر تمام مناطق حد فاصل اقیانوس اطلس و اقیانوس آرام در برنامه هیأت حاکمه این کشور قرار گرفت. براین اساس به وسیله تهدید، تطمع، معامله، تصرف و خرید، سایر مناطق موجود، تحت سیطره آمریکا درآمد و در این راه بسیاری از بومیان محلی و نیز سرخپوستان این مناطق، قربانی اهداف استکباری دولتمردانی شدند که در راه تشکیل امپراتوری خود، از هیچ جنایتی رویگردان نبودند. به این ترتیب در فاصله یک قرن، تعداد ایالات از ۱۳ به ۵۰ ایالت افزایش یافت. براساس قانون اساسی، هر یک از ایالت‌ها در قلمروی خود دارای استقلال داخلی هستند، اگرچه در سال‌های اخیر حدود و اختیارات دولت فدرال افزایش یافته است.

تاملات

مروری بر گذشته و حال جنوبی‌ترین کشور شبه جزیره عرب- بخش چهاردهم و پایانی

به سوی یمن انصارالله

■ محمدمصدق حاج‌صدقی ■

پایان درگیری‌هاخواست خدا بود اما پادشاه عربستان مدعی شد حوثی‌ها از خاک این کشور بیرون رانده شدند و از آن به‌عنوان پیروزی کشورش یاد کرد. با این حال ۴ روز بعد هواپیمایهای سعودی مجدداً مواضع حوثی‌ها در یمن را بمباران کردند و متراکه جنگ را یکطرفه نقض کردند. ۳۰ روز قبل در اول ژانویه دولت یمن پیشنهاد آتش‌بسی مشروطه به ۵ مورد را ارائه کرده بود که عبارت بودند از عبور و مرور آزاد در جاده‌ها، عقب‌نشینی حوثی‌ها از مواضع خود در کوهستان‌ها، عقب‌نشینی کامل از مناطقی که تحت کنترل حوثی‌ها درآمده بود، بازگرداندن اموال نظامی و دولتی که در جریان محاصره به دست حوثی‌ها افتاده بود و آزادسازی نظامیان دستگیرشده توسط زیدیان. روز سیام ژانویه، سیدعبدالملک الحوثی در یک فیلم ویدئویی که از سوسی حوثی‌ها منتشر شد، پس از سرزنش دولت و مسؤول دانستن آن برای ادامه درگیری‌ها اعلام کرد برای پنجمین بار طی ماه گذشته این شرایط را مشروط به قطع حملات نظامی دولت علیه زیدیان می‌پذیرد و افزود پس از این توپ در زمین دولت است. در نتیجه سیام ژانویه متراکه جنگ صورت پذیرفت در حالی که درگیری‌های پراکنده نیروهای سعودی و دولتی در مقابل حوثی‌ها ادامه داشت. به هر حال تنها یک روز بعد دولت یمن آتش‌بس را نقض کرد و دور جدیدی از حملات خود را آغاز کرد که

ژانویه ۲۰۱۵ کاخ ریاست جمهوری به هادی و تمام کابینه او استعفا کردند. پس از آن فوریه جنبش حوثی تثبیت قدرت خود را در یمن اعلام و پارلمان را منحل کرد و شورای انقلاب را تشکیل داد. ۲۱ همان ماه منصور هادی به عدن رفت و در آنجا استعفا خود را کوه تا نامید. پس از آن کشورهای مختلفی نظیر مصر، بحرین، امارات و... به رهبری عربستان سعودی به دخالت نظامی در یمن دست زدند.

طی آن ۲۴ نفر کشته شدند. همان‌گونه که اشاره شد، درگیری مابین حوثی‌ها در شمال و دولت یمن با پشتیبانی عربستان سعودی و آمریکا ادامه یافت و کار بدانجا رسید که جولای ۲۰۱۰ درگیری‌های پراکنده و ساخت‌وساز مواضع دفاعی و تهاجمی از سوی دو طرف گسترش یافت. بیستم ماه آل‌عزیز به رهبری شیخ صغیر عزیز با حمایت ارتش در منطقه صوفیان یا حوثی‌ها درگیر شدند. با این حال در روز بیست‌وسوم ماه سخنگوی حوثیان ضیفالله الشامی اعلام کرد آرامش به منطقه بازگشته و کمیته‌ای از سوی دولت وظیفه میانجی‌گری بین آل‌عزیز و زیدیان را عهده‌دار شد. ۴ روز بعد حوثیان یک پایگاه نظامی را در حرف سفیان متصرف شند که منجر به دستگیری ۲۰۰ نیروی ارتش شد و ۲ روز بعد آنها را به نشانه حسن نیت آزاد کردند. با این حال بمبگذاری‌ها در مناطق شیعیان ادامه یافت و تا پایان سال ۲۰۱۰ بنا به گزارش‌ها تا ۳۰۰ نفر کشته شدند که عمده تلفات آن مربوط به زیدیان بود. بیست و هفتم ژانویه ۲۰۱۱ تجمعی با حضور

آن را جوسازی سیاسی با انگیزه‌های مشخص خواند. ماه نوامبر همچنین زیدیان دولت عربستان را به ارائه فضا و تجهیزات به دولت یمن برای حمله به شیعیان از پایگاه الدخان در خاک عربستان متهم کردند. درگیری‌ها در ماه اکتبر افزایش یافت و طی آن چند تن از افسران ارشد ارتش یمن از جمله سرلشکر عمرو علی موسی و همچنین ژنرال علی سالم العامری که در راه بازگشت از عربستان به یمن بود، کشته شدند. ۵ نوامبر عربستان رسماً مواضع شیعیان را در شمال یمن بمباران کرد و در روز بعد نیز حملات هوایی به شمال یمن ادامه یافت. هم‌زمان یکی از سخنگویان حوثی‌ها اعلام کرد تعدادی از نظامیان عربستان در اسارت حوثی‌ها بسر می‌برند. شانزدهم همان ماه ۲ تن از فرماندهان حوثی به نام‌های عباس عیده و ابوحدید به‌دست نیروهای دولتی کشته شدند و روز زیدی را آزاد کرد. با این حال ژانویه ۲۰۰۷ درگیری‌ها مجدداً آغاز شد و ماه فوریه بیش از ۳۰ هزار نیروی نظامی یمن به شمال فرستاده

شدند و نزاع بین آنها و زیدیان بیش از ۴۰۰ کشته از دو طرف برجای گذاشت. محاصره دو طرف همچنان ادامه داشت تا در تاریخ ۱۶ ژوئن پیمان آتش‌بسی بین طرفین امضا شد که به موجب آن مقرر شد مخالفان دولت اسلحه‌های خود را زمین بگذارند و سران آنها نیز یمن را به قصد قطر ترک کنند و در عوض دولت متعهد شد زندانیان را آزاد کند و برای بازسازی صعد و

استان‌های همجوار آن که طی جنگ تخریب شده بودند بودجه‌ای را تخصیص دهد و بازگشت آوارگان را نیز تسهیل و مدیریت کند. تلفات درگیری‌های سال ۲۰۰۷ نزدیک به ۱۵۰۰ نفر تخمین زده شد که در میان آنها یکصد غیرنظامی نیز شمارش شده بودند. ۲۹ آوریل ۲۰۰۸، هفت سرباز یمنی در یک حمله کشته شدند و دوم مه، بمبگذاری در مسجد ابن‌سلمان صعده بیش از ۶۰ کشته و زخمی برجای گذاشت. پس از آن دولت حوثی‌ها را متهم کرد اما این ادعا از سوسی سران حوثی رد شد و بار دیگر درگیری‌ها از سر گرفته شد. ۱۰ روز بعد طی درگیری‌ها در مرز عربستان ۱۳ سرباز و ۲۶ نفر زیدیان کشته شدند. تنها در ماه مه شمار قربانیان هزار کشته و زخمی و بیش از ۷۰ هزار آواره برآورد شد و باعث شد علی عبدالله صالح در ماه جولای پایان عملیات نظامی در صعده را اعلام کند. لکن سال بعد دولت وعده داد با مشت آهنین با آنچه از به‌عنوان شورش یاد می‌کرد برخورد خواهد کرد. یازدهم آگوست ۲۰۰۹ تانک‌ها و هواپیمایهای ارتش یمن مجدداً در قالب عملیاتی گسترده به نام «میر سوخته» به مواضع زیدیان در شمال یمن حمله کردند. روز هفدهم سپتامبر بیش از ۸۰ نفر در حمله هوایی به اردوگاه آوارگان کشته شدند. درگیری‌ها در ماه نوامبر با درگیر شدن نیروهای امنیتی سعودی با شیعیان حوثی به نفع دولت یمن ابعاد بین‌المللی پیدا کرد. عربستان سعودی به حمایت آشکار از دولت یمن دست زد و رسانه‌های خود را به تبلیغات گسترده علیه حوثی‌ها گماشت. هم‌زمان دولت یمن ادعا کرد یک کشتی حاوی موشک ضدتانک را که به قصد حوثی‌ها وارد دریای سرخ شده بود با خدمه ایرانی‌اش متوقف کرده است. ادعایی که رسماً از سوی دولت ایران رد شد و ایران

درگیری‌ها ادامه یافت. در نامه‌ای که از سوی رهبران حوثی به دولت نوشته شده بود شرط آتش‌بس پایان دستگیری‌ها، تخریب شمال و قتل مخالفان ذکر شده بود و اینکه در صورتی که اینها ادامه یابد موضوع پیچیده‌تر خواهد شد. روز ۲۱ مه دولت یمن اعلام کرد طی درگیری‌ها بیش از ۳ هزار و ۲۰۰ نفر کشته و زخمی شدند و خسارت آن را نیز ۲۷۰ میلیون دلار برآورد کرد. تا سال بعد درگیری‌ها شکل تازه‌ای به خود گرفت و از درگیری دولت و حوثی‌ها خارج شده و به نزاع قبایل طرفدار طرفین گسترده شد. در این دوره آل‌حسدان که از قبایل طرفدار دولت بودند به رهبری شیخ عبدالله العوَجری با حوثی‌ها و طرفداران آنها درگیر شدند لکن منازعات پیش از انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۶ فروکش کرد و در ماه مارس دولت نزدیک به ۶۰۰ نفر از دستگیرشدگان زیدی را آزاد کرد. با این حال ژانویه ۲۰۰۷ درگیری‌ها مجدداً آغاز شد و ماه فوریه بیش از ۳۰ هزار نیروی

محدودیت خلاف آنچه در واقعیت رخ داده است محسوب می‌شود اما می‌توان تبعیض موجود میان مردم و دولت را از آن به راحتی استنتاج کرد. مابین ژوئن تا آگوست سال ۲۰۰۴ تعداد کشته‌شدگان در درگیری نیروهای نظامی دولت در استان‌های شمالی بین ۵۰۰ تا بیش از هزار نفر تخمین زده شد. دهم سپتامبر، حسین بدرالدین الحوثی در درگیری‌های نظامی دولت در استان‌های شمالی بین ۵۰۰ تا بیش از هزار نفر تخمین زده شد. دهم سپتامبر، حسین بدرالدین الحوثی در درگیری‌ها کشته شد و پس از آن برادر کوچک‌تر او عبدالملک الحوثی رهبری را بر عهده گرفت در حالی که پدر آنها سیدبدرالدین الحوثی به‌عنوان رهبر معنوی شناخته‌می‌شد.

سیدحسین بدرالدین الحوثی سال ۱۹۵۶ در یکی از طوایف آل ططایبا به دنیا آمد. آل ططایبا از قبایل بزرگ و قدیمی زیدیان بود که نیشانش به امام حسین علیه‌السلام می‌رسد. از سال ۱۹۹۳ تا ۱۹۹۷ از سوی حزب اسلامی الحق نماینده پارلمان یمن بود و از حمایت و محبوبیتی گسترده به لحاظ سیاسی و مذهبی در شمال برخوردار بود. با این حال در جریان جنگ داخلی حزب الحق از استقلال طلبان جنوب حمایت کرد و همین امر مستمع‌ساز لازم را برای حذف غیررسمی این حزب به دست دولت داد. در نتیجه او به سوریه و سپس ایران پناهنده شد و پس از بازگشت از ایران، از حزب الحق خارج شد و خودحزب مستقلی را تأسیس کرد، حزب «شباب‌المومنین» که بعدها هسته مرکزی انصارالله را تشکیل داد. وی از سوی دولت به‌عنوان مجرم شناخته شد و اتهاماتی که برای او تعریف شده بود عبارت بود از تأسیس مدارس مذهبی بدون مجوز و تحریک یمن علیه آمریکا و اسرائیل. هجدهم ژوئن ۲۰۰۴ دولت یمن ۶۴۰ نفر از هواداران حوثی‌ها را که مقابل مسجد اعظم صعدا تجمع کرده بودند بازداشت کرد و ۲ روز بعد برای سر وی جایزه قرار داد و عملیاتی را برای دستگیری او و یکسره کردن کار حوثی‌ها کلید زد. جولای ۲۰۰۴، ۲۵ نفر از حوثی‌ها به دست نیروهای امنیتی کشته شدند و دولت جایزه حسین بدرالدین را به ۷۵ هزار دلار معادل ۱۰ میلیون ریال می‌افزایش داد. پس از چند ماه درگیری وزرای وقت کشور و دفاع یمن اعلام کردند حسین الحوثی همراه با ۲۰ تن دیگر در محله مران صعده کشته شدند. پس از آن و تا پایان آوریل ۲۰۰۵ بیش از ۱۵۰۰ نفر در درگیری‌ها کشته شدند. ماه مه، معترضان عفو ریاست جمهوری را که از سوی علی عبدالله صالح پیشنهاد شده بود در قبال رد شرایطشان برای تسلیم از سوی دولت، رد کردند و

